

"Aczin ve fakrın cenahlarıyla makam-ı âlâ-yı ubudiyete uçmak" ne manaya gelmektedir?

Ubudiyet, kulluk demektir ve bunun üç temeli vardır: **Acz, fakr** ve **naks** (*kusur*) [Dokuzuncu Söz](#)'de kulun bu üç hususiyetiyle namaz tesbihatı arasında harika bir münasebet kurulmuş, **aczin tesbihe, fakrın hamde, naksın ise tekbire** götürdüğüne işaret edilmiştir.

Nur Külliyyatı'nda sıkça nazara verildiği için, bu üç özelliği kısaca hatırlayalım. **Fakr**, insanın ihtiyaç dairesini ifade eder, insan sonsuz fakirdir. Göze de ihtiyacı vardır, Güneşe de. Mideye de ihtiyacı vardır, gıda maddelerine de. İşte insanın bu sonsuz ihtiyaçlarını kendi gücüyle yerine getirememesi de onun aczidir. Yani insan gözün fakiridir ve göz yapmaktan âcizdir. Misaller artırılabilir.

Naks ve kusur ise, insanın "**bilmeme, unutma, uyuma, yorulma, bir anda iki şey irade edememe**" gibi noksanlıklarıdır. İnsan acziyle Allah'ın kudretine, fakrıyla rahmetine ayna olduğu gibi, naksıyla da onun kemaline ayna olur.

Aczinin ve fakrının farkında olan insan, nefes almasından, yürümesine kadar her işini Allah'ın yardımıyla, onun verdiği kuvvetle yaptığını ve bu hususta bütün kâinatın ona yardımcı olduğunu bilir. Bu ise onu ubudiyete, kulluğunu bilmeye, Rabbine şükür ve hamd etmeye götürür.

Bu iki cenah ile "**makam-ı âlâ-yı ubûdiyete**" uçmak ifadesi namazda okuduğumuz "**İyyakena'budü ve iyyakenestein**" (**ancak sana ibadet eder ve yine ancak senden yardım dileriz**) ayetine işaret etmektedir. İbadet acz ile istiane ise fakr ile yakından alakalıdır.

İnsanı ubudiyet sahasında yüksek makamlara çıkaran bu üç esas yanında daha birçok vesileler de vardır. Üstadımızın şu ifadelerinde bunlardan bir kısmına dikkat çekilmiştir:

"Nübüvvet ise, gaye-i insanîyet ve vazife-i beşerîyet, ahlak-ı İlahîye ile ve secâyâ-yı hasene ile tahalluk etmekle beraber, aczini bilip kudret-i İlahîyeye iltica, zaafını görüp kuvvet-i İlahîyeye istinad, fakrını görüp rahmet-i İlahîyeye itimad, ihtiyacını görüp gına-yı İlahîyeden istimdad, kusurunu görüp aff-ı İlahîye istiğfar, naksını görüp kemal-i İlahîye tesbihhan olmaktır diye, ubudiyetkârane hükmetmişler."(1)

---

1) bk. [Sözler, Otuzuncu Söz.](#)